

Mundtlig beretning

Kommer tid kommer råd, siger man. Og man kan godt få det indtryk, at det er sådan befolkningen tænker om den politiske situation. Trods meldinger om alvorlige forringelser af den danske velfærd, så er det lidt som om, at vi ikke rigtig tror på det. De seneste ti år har vi været vidne til store omstruktureringer og konstante nedskæringer. Nu venter vi på det nye, og så er det næsten ikke til at fatte, hvis vi bare får mere af det gamle.

I resten af Europa afløser den ene demonstration næsten den anden i massive protester over nedskæringer og forringelser af befolkningernes levevilkår, som ikke lader de politiske ledere i tvivl om, hvad folket mener.

I Danmark har medlemmerne lige stemt ja til en overenskomst, som forringer reallønnen. Efterlønnen er nu en saga blot. Dagpengeperioden er forringet. Og syge og handicappede skal ikke forvente, at de uden videre kan få pension eller fleksjob.

Og som om vi ikke allerede har vist ansvarlighed nok, så forlanger den nye regering endnu mere ansvarlighed. Vi er åbenbart bedre til at kræve vores ret end til at gøre vores pligt, eller...

Carinas køleskab blev i hvert fald hudflettet i både Ekstrabladet og BT, som retfærdigvis også viser billeder af eks-bankdirektørens herlige liv i en strandvejsvilla. Eller de beretter om den nuværende bankdirektørs kolossale løncheck. Og om multinationale virksomheders skatteunddragelse. Og om krakkede spekulanter, som efterlader kæmperegninger til den almindelige borger.

Men på trods af de lidet flatterende billeder, så er det alligevel lykkedes for det danske erhvervsliv, at kravle helt op på skødet af den nye regering. Skønt den danske erhvervsskat hører til blandt de laveste i Europa, så taler den nye regering også om skattelettelser til erhvervslivet og om lempelse af topskatten.

Helt ærligt – hvornår har vi fået nok?

Sidste år ved denne her tid stod vi og krydsede fingre for en ny regering og en ny politik. Vi fik en ny regering. Men indtil videre er der noget der tyder på, at hvis vi skal have en ny politik, så skal vi måske i gang med at lave den selv.

Samfundet er ikke kun for de svageste. Vi er alle en del af samfundet. Vi er alle borgere i samfundet og vi har alle sammen, rige som fattige, brug for samfundet. Den erkendelse er en nødvendig forudsætning for en ligeværdig, retfærdig og demokratisk debat.

Historien fortæller på sin egen charmerende måde, at magthavere faktisk har respekt for folkets stemme, når de vel at mærke kan høre den.

I Forbundet er vi optaget af, hvordan vi i højere grad kan gøre fællesskabets styrke til den enkeltes styrke. Og i FOA Århus er vi optaget af, hvordan vi kan blive meget mere fokuserede på særlige indsatsområde, så vi måske step for step kan generobre folkets magt.

I det følgende, vil jeg gennemgå fire særlige temaer, som jeg fremadrettet vil betegne som indsatsområder.

Når jeg har gennemgået de fire indsatsområder, så vil vi gerne invitere jer til hver især at vælge et indsatsområde, som I for en stund vil hjælpe os med at få udfoldet og præciseret med eksempler på opgaver, aktiviteter eller problemer, som vi skal have øje for. Og for en god ordens skyld så får alle lejlighed til at kommentere alle indsatsområderne inden vi til sidst skal stemme om beretningen.

Det første indsatsområde er afbureaukratisering

FOA Århus har – igennem de seneste år – brugt en del ressourcer på at pege på unødvendigt bureaukrati i den offentlige sektor. Det arbejde resulterede blandt andet i, at FOA Århus fremsendte en række forslag til besparelser, da Århus kommune for et par år siden varslede store besparelser. Konkret foreslog vi besparelser på unødvendigt bureaukrati svarende til ca. ½ mia. kr. Det skabte en del uro ikke mindst bag de mange skriveborde i Århus kommune.

Visitatorerne synes jo selvfølgelig, at de laver et vigtigt stykke arbejde. Men hvis visitatorens beregnede timer til hjælp til den enkelte borger aldrig stemmer overens med den hjælp, som den ældre reelt ender med at få er visitationen så stadig en nødvendighed?

Hvis indkøbsaftaler reelt betyder, at institutioner bliver tvunget til at indkøbe varer, som er meget dyrere end de tilbud, som de selv kunne indhente, er de mange, som sidder og laver indkøbsaftaler så nødvendige?

Hvis lederen selv kan håndtere sygefraværet, er sygefraværskonsulenten så nødvendig?

Hvis lederen og den ansatte selv arbejder med arbejdsmiljø, er arbejdsmiljøkonsulenten så nødvendig?

Hvis kvalitet kun er en fin rapport, som ikke afspejler virkeligheden, er udarbejdelsen af kvalitetsrapporter så stadig nødvendige?

Og hvis kommuner og regioner har som mål, at hjælpe borgeren til at hjælpe sig selv, er det så klogt at lade det offentlige konkurrere med private virksomheder, som har en interesse i, at borgeren skal efterspørge endnu flere ydelser?

Og hvor mange ressourcer kunne vi spare eller måske flytte til den direkte pleje, den direkte pasning af børn, den direkte vedligeholdelse af bygninger, den direkte kørsel med passagerer m.v., hvis vi fokuserede ressourcerne på den direkte opgavevaretagelse?

Siden dengang er dagsordenen ikke blevet mindre aktuel. Faktisk har flere og flere taget budskabet til sig, og arbejdet med afbureaukratisering er i gang i mange kommuner og regioner.

Men det er og bliver blandt andet FOA medlemmer, som kan udpege bureaukratiet i den offentlige sektor; det uanset om man arbejder i private firmaer, som udfører offentlige opgaver, eller om man arbejder i den offentlige sektor.

FOA Århus vil fortsat gerne sætte bureaukrati på dagsordenen, men vi har brug for FOA medlemmernes hjælp til at udpege emner, og vi vil gerne sammen med jer udvælge aktuelle emner. Det skal gruppen om afbureaukratisering arbejde videre med.

Hvor kan du få øje på opgaver, som er overflødige, eller opgaver, som bedre kunne løses et andet sted?

Hvor ville det være relevant, at sætte ind , når / hvis kommuner og regioner igen sætter ind med en sparedagsorden?

Hvordan kan ressourcerne bruges mere fornuftigt til gavn for den enkelte borger, til gavn for arbejdsforholdene og til gavn for samfundsøkonomien?

Det andet indsatsområde er overenskomst og ny løn

Privatansatte FOA medlemmer har lige fået ny overenskomst med små lønstigninger, men til gengæld med en indbygget sundhedsordning, så vi selv kan tage et større ansvar for at holde os sunde og raske.

Snart skal vi sandsynligvis bruge en masse energi på trepartsforhandlinger. I FOA er vi kommet med vores egne bud på, hvad trepartsaftaler kunne indeholde, men vi ved også, at der ikke er tale om en gavebod. Spørgsmålet er, om noget for noget kan gøres op på en retfærdig og for FOA medlemmerne værdifuld måde?

Allerede den 7. maj, afholder FOA det første strategimøde om overenskomsten 2013.

Det er faktisk ikke så svært at aftale en overenskomst, så længe man holder sig inden for den ramme, som arbejdsgiverne mener, er realistisk.

Arbejdsgiverne er i forhold til det offentlige område ført an af en taktfast finansminister. Og der er næppe mange af os, som ikke allerede har hørt såvel den socialdemokratiske statsminister, såvel som SF og de radikales bud på de økonomiske præmisser for den offentlige sektor.

I FOA Århus vil vi i løbet af foråret og sommeren indkalde både tillidsvalgte og medlemmer til en drøftelse af krav til overenskomsten. Her får FOA Århus medlemmerne mulighed for at komme med bud på, hvad, vi mener, er en realistisk overenskomst i 2013.

Et af emnerne til de kommende forhandlinger vil helt sikkert være ny løn.

I FOA Århus har vi igennem det seneste år arbejdet systematisk med at redefinere vores måde at tænke ny løn. Ifølge lønkommissionens konklusioner er der set med vores øjne store forskelle på, hvem der har fået gavn af ny løn. Vi mener ikke, at det er FOA's medlemmer, som har stået først i køen.

Sådan tror vi også, at mange FOA medlemmer oplever det. og traditionelt vil nogle medlemmer også foreslå, at vi skal afskaffe ny løn.

Det skal vi måske også. Spørgsmålet afhænger vel af, om vi tror vi lettest kan hente lønstigningerne ved de centrale forhandlinger, eller om vi lettest henter lønstigninger via lokale forhandlinger? Uanset hvilken model vi tror mest på, så får vi helt sikkert de bedste resultater, når det bliver tydeligt, hvad FOA medlemmerne forventer.

Vi vil gerne benytte lejligheden til en foreløbig drøftelse af forventninger med jer.

Får FOA medlemmer en retfærdig løn?

Er FOA medlemmers løntilbageholdenhed et retfærdigt bidrag til den såkaldte økonomiske krise?

Hvad er fordelene – henholdsvis ulemperne ved ny løn?

Har FOA medlemmerne tilstrækkelig stor indflydelse på overenskomstforhandlingerne og på ny løn forhandlingerne?

Hvad er du selv parat til at bidrage med?

Det tredje indsatsområde er arbejdsmiljø

En ny arbejdsmiljølov skulle fungere mere som gulerod end som pisk. Ideen var, at hvis arbejdsgiveren arbejdede systematisk med arbejdsmiljø, så kunne de blive certificerede og kunne herefter slippe for Arbejdstilsynets uanmeldte tilsyn.

Det har resulteret i, at rigtig mange arbejdsgivere har brugt rigtig mange penge på at få ”papirerne” i orden. Langt de fleste FOA arbejdspladser er i dag certificerede, eller de er ved at blive det.

Formelt bør det betyde, at langt de fleste FOA medlemmer nu oplever, at de har et godt arbejdsmiljø. Formelt bør det betyde, at færre oplever at få arbejdsskader. Og formelt bør det betyde, at færre bliver syge såvel fysisk som psykisk. Men er det tilfældet?

Dårligt arbejdsmiljø kan aflæses direkte på sundhedsudgifterne og på udgifterne til offentlig forsørgelse. Og det er et paradoks at i takt med, at flere efterspørger sundhedsydelse og offentlig forsørgelse, jo større er behovet for besparelser.

Og der er seriøse diskussioner om mulig brugerbetaling i sundhedsvæsenet, ligesom Sundhedsforsikringer og Sundhedsordninger bliver mere og mere udbredte, dog ikke for alle.

Hvis vi antager, at der er noget om snakken; at arbejdsmiljøet er blevet mere og mere presset, og arbejdspladser er blevet mindre rummelige, så ville det være et logisk indsatsområde for den samlede regering.

Men nogen skal levere ”skyts”. Og det er nærliggende, at ”nogen” er os. Men sådan en debat vil presse det arbejdsmarked, som regeringen også har et behov for at ”stryge med hårene.”

Den sygemeldte kollega, som er indkaldt til en sygesamtale, ved hvor svært det er at tale om arbejdsmiljø. Erkendelsen af, at arbejdsmiljøet er en mulig årsag til sygefraværet, er jo en direkte anklage af arbejdspladsen og lederen. Og selv om vi har ytringsfrihed, så oplever vi også, at de færreste sygemeldte kolleger har lyst til at stille op til offentlig debat om arbejdsmiljø. Kritikken kan gøre forskellen på, om man kan bevare sit job eller ej.

Det er til gengæld et faktum, at hvor flere FOA medlemmer står sammen om at kræve arbejdsmiljøforbedringer, der kan vi faktisk også skabe resultater. De samlede resultater kan måske være det skyts, som regeringen har brug for, så de kan stramme op på arbejdsmiljøloven. Så det reelt bliver attraktivt for arbejdsgiverne at forebygge arbejdsmiljøproblemer og dermed reelt forebygge øgede udgifter til sundhed og offentlig forsørgelse.

Derfor skal vi i FOA Århus arbejde for, at vi også kan give vores bidrag til det nødvendige skyts. Vi skal systematisk udvælge fokusområder. Og vi vil gerne allerede i dag have jeres bidrag til, hvilke fokusområder vi skal tage fat på først.

I gruppen kan du være med til at uddybe dine tanker om arbejdsmiljø og nødvendige indsatsområder med konkrete eksempler på arbejdsmiljøproblemer, som FOA skal være beskæftiget med i det kommende år.

Og du kan være med til at komme med bud på, hvordan vi kan gøre den enkeltes konkrete erfaringer med arbejdsmiljøproblemer til et kollektivt anliggende.

Du kan komme med bud på, hvordan den enkeltes sygefravær bliver et anliggende for alle de raske kolleger?

Hvad skal der til for, at FOA medlemmer oplever, at de har et godt arbejdsmiljø?

Det fjerde indsatsområde er mobilisering og organisering

Intet kommer af sig selv, og en af fagbevægelsens store udfordringer er, at medlemmer ikke længere er så loyale, som de var engang. Nogen vil mene, at vi er blevet mere egoistiske, og nogen vil mene, at vi kun vælger medlemskab af en fagforening, hvis vi selv kan få noget ud af det.

Det tror jeg ikke er hele sandheden. Men det er et faktum, at vi er pressede på medlemstallet, også i Århus.

De medlemmer, som vælger at melde sig ud, selv om de burde være medlem, benytter meget ofte økonomien som begrundelse. Og jeg tror også, at rigtig mange FOA medlemmer reelt har problemer med at få økonomien til at nå sammen. Mens vi for 100 år siden havde en presset privat

økonomi som en fælles dagsorden, så er det til gengæld i dag et enormt tabubelagt emne, som næsten ligner en slags skam. Og det er et paradoks, eftersom blandt andet FOA medlemmers arbejdsområder er erklærede lavtlønsområder.

Men på trods af at nogen er nødt til at melde sig ud af økonomiske årsager, så er de fleste faktisk enige med os i, at det bestemt ikke er en rigtig løsning. At det faktisk udhuler vores evner til at gøre noget ved de problemer, som er årsagen til, at vi har fået økonomiske lommemesmerter.

I FOA Århus har vi gjort os forskellige overvejelser om, hvordan vi kan få alle kolleger til at vælge medlemskab af FOA. Og vi har prøvet med forskellige eksperimenter at gøre en særlig indsats for at få nye medlemmer. Men det er og bliver jer på arbejdspladsen og de tillidsvalgte i særdeleshed, som har den letteste og mest direkte adgang til at få denne kontakt med de nye kolleger. Dels er det svært for FOA at få lov til at komme ud på arbejdspladserne for at tale medlemskab med nye kolleger. Dels er det ikke særligt sandsynligt, at vi lige render ind i netop den kollega, som netop skal have tilbuddet om medlemskab.

Gode resultater hjælper på synligheden, og det hjælper på den enkeltes lyst til at være medlem. Det er FOA's ansvar.

Men de bedste virkemidler er ikke resultater. De bedste virkemidler handler om, at nogle kolleger oplever, at de går glip af et fællesskab, hvis de ikke er medlemmer. Derfor er kollektive aktiviteter stadig det bedste virkemiddel.

Og det er et faktum, at FOA er bedst, når vi arbejder på netop de opgaver, som medlemmerne kollektivt og synligt beder os om at arbejde med.

Det har vi fået bekræftet ved adskillige lejligheder, eksempelvis i forbindelse med OK 08, særlige aktiviteter i forbindelse med besparelser m.v.

Det er bare meget lettere at tale arbejdsgiverne til fornuft, hvis det er tydeligt for alle, at FOA taler på medlemmernes vegne.

Derfor er medlemmernes aktiviteter i forbindelse med særlige indsatsområder også en væsentlig forudsætning for, at vi kan skabe gode kollektive resultater.

I denne gruppe kan du give dine bud på, hvordan vi mobiliserer og organiserer flere.

Jeg håber på en god debat i grupperne.